משמרת השלום
02-5379160

טעמא:
"עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ"

נו' 40
פר' פנחס
תשפ"ד

דִּי וֶועג צוּ לִיבְשַׁאפְט

זִיךְ אִיבֶּערגֶעבְּעטְן, אוּנְטֶער בְּרֶענֶעדִיגֶע זוּהן-שְׁטְרַאלְן

מִיט יָאהְרֶן צוּרִיק הָאבְּן גֶעלֶעבְּט צְוֵויי גוּטֶע פְּרַיינְד: עֲזַרְיָה אוּן אֵלִיָּהוּ. בֵּיידֶע פְּלֶעגְן אַרִיבֶּערפִירְן אוֹיף אֵייזְלֶען, שְׁוֶוערֶע פֶּעקְלֶעךְ, פוּן אֵיין פְּלַאץ צוּם צְוֵוייטְן.

אַמָאל הָאט אוֹיסְגֶעפְּלַאצְט צְווִישְׁן זֵיי אַ קְרִיגֶערַיי, אוּן, זֵיי זֶענֶען לַיידֶער גֶעוָוארְן בַּאשְׁוָואוֹירֶענֶע פַיינְט. זֵיי הָאבְּן מֶער נִישְׁט גֶעאַרְבֶּעט אִינְאֵיינֶעם, נִישְׁט אַרוֹיס צוּזַאמֶען אוֹיף אַ וֶועג, אוּן נִישְׁט גֶערֶעדְט צְווִישְׁן זִיךְ!

אַזוֹי אִיז אַרִיבֶּער אַ שְׁטִיק צַייט.

אַיינְמָאל אִין זֶעהר אַ הַייסְן טָאג, הָאט עֲזַרְיָה אָנְגֶעלָאדְנְט זַיין אֵייזְל מִיט אַסַאךְ סְחוֹרָה, אוּן צוּגֶעבִּינְדְן דִי פֶּעקְלֶעךְ, מִיט גְרוֹיסֶע שְׁטְרִיק. דֶער אֵייזְל הָאט קוֹים גֶעשְׁלֶעפְּט דֶעם שְׁוֶוערְן לַאסְט, אוּן צוּ דֶעם אַלֶעס, הָאבְּן זִיךְ דִי שְׁטְרִיקְן פַארְקְנִיפְּט אַרוּם אִיהם. עֶר אִיז גֶעוָוארְן פַארְוַוייטָאגְט, זִיךְ אוּנְטֶערגֶעבְּרָאכְן אוּן אִיז שְׁטֵיין גֶעבְּלִיבְּן אָן כֹּחַ.

עֲזַרְיָה הָאט נִישְׁט מַצְלִיחַ גֶעוֶוען צוּ אוֹיפְשְׁטֶעלְן דֶעם אֵייזְל פוּן עֶרְד, אוּן אֲפִילוּ נִישְׁט אָפְּבִּינְדְן פוּן אִיהם, דִי שְׁוֶוערֶע פֶּעקְלֶעךְ. עֶר אִיז גֶעשְׁטַאנֶען אוּנְטֶער דִי בְּרֶענֶעדִיגֶע זוּהן-שְׁטְרַאלְן, צוּבְּרָאכְן אוּן פַארְלוֹירְן.

פְּלוּצְלוּנְג אִיז אָנְגֶעקוּמֶען דִי יְשׁוּעָה, אָבֶּער פוּן גָאר אַ אוּמ-גֶערָאכְטֶענֶע רִיכְטוּנְג: אֵלִיָּהוּ (!) הָאט זִיךְ פּוּנְקְט אַרוֹיסְגֶעלָאזְט אוֹיפְן וֶועג, אוּן זִיךְ דֶערְנֶענְטֶערְט... דִי עֶרְשְׁטֶע מִינוּט, הָאט זִיךְ אֵלִיָּהוּ פַארְהוֹילְן, זֶעהֶענְדִיג פוּן וֶועמֶען ס'רֶעדְט זִיךְ... אָבֶּער זַיין גֶעוִויסְן, הָאט אִיהם דָאךְ נִישְׁט צוּרוּה גֶעלָאזְט. ס'שְׁטֵייט דָאךְ: "כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שׂוֹנַאֲךָ... עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ!" אוּן... עֶר הָאט אוֹיסְגֶעדְרֵייט אוֹיף צוּרִיק.

עֶר הָאט זִיךְ מִתְגַּבֵּר גֶעוֶוען, אוּן גֶעהָאלְפְן פַאר עֲזַרְיָה, אָפְּצוּבִּינְדְן דִי שְׁוֶוערֶע שְׁטְרִיק פוּן אֵייזְל, אָבֶּער עֶר הָאט גָארְנִישְׁט גֶערֶעדְט מִיט אִיהם. עֶר הָאט אִיהם בִּכְלָל נִישְׁט

גֶעטְרַאכְט צוּ הֶעלְפְן, עֶר אִיז פָּשׁוּט גֶעווֶען מְחוּיָיב, לוֹיטְן צִווּי הַבּוֹרֵא!... אוּן אַזוֹי הָאבְּן זֵיי עֶנְדְלִיךְ, בֵּיידֶע צוּזַאמֶען, אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט דֶעם אֵייזְל פוּן זַיין אָרְט, צוּרִיק גֶעלֵייגְט אוֹיף זַיין פְּלֵייצֶע, אֵיין פֶּעקְל נָאךְ דִי אַנְדֶערֶע, אוּן עֶס פַארְבִּינְדְן גֶעהֶעריג. אָבֶער וָואס? ווִילְנְדִיג צוּ נִישְׁט, הָאבְּן זֵיי גֶעמוּזְט טוֹישְׁן צְווִישְׁן זִיךְ, אַפָּאר ווֶערְטֶער. אֲפִילוּ נָאר טֶעכְנִיש... "הֵייבּ אוֹיף דָא. כַאפּ אָן דָארְט! פַארְשְׁטֵייף בֶּעסֶער..." אַזוֹי ווִי ווֶען מְ'אַרְבֶּעט אִין אֵיינֶעם!

ווֶען זֵיי הָאבְּן צוּגֶעעֶנְדִיגְט, הָאט זִיךְ אוֹיסְגֶעצוֹיגְן אַ צוּפְרִידֶענֶער שְׁמֵייכְל אוֹיף עֲזַרְיָ'ה'ס פָּנִים אוּן עֶר הָאט זִיךְ אָנְגֶערוּפְן דַאנְקְבַּאר "אֵלִיָהוּ! דֶער רבש"ע זָאל דִיר בֶּענְטְשְׁן..." אוּן אִין הַארְץ הָאט עֶר גֶעטְרַאכְט: "פַארְוָואס הָאבּ אִיךְ גֶעמֵיינְט אַז אֵלִיָהוּ אִיז מַיין פֵּיינְט? עֶר הָאט מִיר דָאךְ מַמָּשׁ גֶערַאטֶעוֶועט!!!"

עֶר הָאט אֵיינְגֶעלַאדְנְט אֵלִיָהוּ'ן צוּ אַ קְרֶעטְשְׁמֶע, צוּ טְרִינְקֶען אוּן עֶסְן צוּזַאמֶען מִיט אִיהם, כְּדֵי עֶר זָאל אַבִּיסְל צוּ-זִיךְ קוּמֶען, נָאךְ דִי אָנְגֶעשְׁטְרֶענְגְטֶע אַרְבֶּעט.

אַזוֹי, הָאבְּן זִיךְ צוּבִּיסְלֶעךְ אָפְּגֶעמֶעקְט אַלֶע שְׁווֶערֶע בְּרוֹגֶז'דִיגֶע גֶעפִילְן, אוּן פוּן קְרֶעטְשְׁמֶע זֶענֶען בֵּיידֶע אַרוֹיס, אַלְס צְווֵיי נָאנְטֶע חֲבֵרִים, אַזוֹי ווִי אִין דִי גוּטֶע יָאהרְן.

ווִי אַזוֹי ווֶערְט מֶען פָּטוּר פוּן שִׂנְאָה?

דִי אוֹיבְּנְדֶערְמַאנְטֶע מַעֲשֶׂה, ווֶערְט גֶעבְּרֶענְגְט אִין מִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא, אוּן לֶערְנְט אוּנְז נָאךְ אַ 'טְרִיק', ווִי אַזוֹי צוּ בַּייקוּמֶען אַ פֵּיינְטְשַׁאפְט.

גֶעווֶוענְדְלִיךְ הָאט מֶען נִישְׁט פֵּיינְט אַ מֶענְטְשׁ "סְתָם". אַ גֶעפִיהל פוּן פֵּיינְטְשַׁאפְט קוּמְט נָאכְן פַארְשֶׁעמֶען אָדֶער בַּאלֵיידִיגְן, אָדֶער ווַייל מְ'אִיז יֶענֶעם מְקַנֵּא, מְ'ווִיל נִישְׁט ס'זָאל אִיהם גוּט זַיין, אוּן דִי קִנְאָה ווֶערְט פַארְוַואנְדְלְט אַלְס שִׂנְאָה..

אִיז ווִי אַזוֹי קֶען מֶען טַאקֶע אָנְפַאנְגֶען לִיבּ הָאבְּן אֵיינֶעם, וָואס מֶען הָאט פֵּיינְט? אִיבֶּערְהוֹיפְּט, ווֶען דִי סִיבָּה צוּ דִי שִׂנְאָה, אִיז נָאךְ קַיָּים?

לָאמִיר זִיךְ אֶפְשָׁר פְּרַאבִּירְן פִירְן, ווִי אֵלִיָהוּ: אַוֶועק לֵייגְן אִין זַייט דִי שְׁווֶערֶע גֶעפִיהְלְן, אוּן טוּהן לְמַעֲשֶׂה פְּעוּלֶה'ס, וָואס דֶערְנֶענְטֶערְן דִי הֶערְצֶער.

אוּן,

"אַחֲרֵי הַפְּעוּלּוֹת נִמְשָׁכִים הַלְּבָבוֹת" - ווֶען מִיר הֶעלְפְן דֶעם צְווֵייטְן, ווֶערְט דָאס הַארְץ צוּ-גֶעצוֹיגְן צוּ יֶענֶעם, אוּן צוּבִּיסְלֶעךְ צוּגֵייט דִי שִׂנְאָה. עֶס עֶנְטְווִיקְלְט זִיךְ אִין אוּנְז עֶפֶּעס, וָואס אִיז גְרֵייט צוּ מוֹחֵל זַיין אוּן עֶרְלוֹיבְּט צוּ גֵיין ווַייטֶער!

אַ חִידָה בְּמִידָה

וואכנטליכע רעטעניש, אויף מידות און שמירת הלשון

הרב **דוד נתנאל שורץ** שליט"א, יו"ר מכון "פלאי התורה"

נייע אַרטיקל!

רֶעטֶעניש:

ווִי אִיז מֶעגְלִיךְ, אַז ס'אִיז כְּדַאי פַארְן מֶענְטְשׁ, זִיךְ צוּ רֶעכֶענֶען אַלְס שׁוֹטֶה אַ גַאנְץ לֶעבְּן – טְרָאץ דֶעם וָואס צוּ זַיין אַ שׁוֹטֶה, אִיז אַ גְּנַאי?

מקורות: משניות עדיות פרק ה', משנה ו'. חפץ חיים הלכות לשון הרע כלל א' סעיף ז' והלכות רכילות כלל א' סעיף ד'.

צוּם עֶרְשְׁט, מִתְפַּלֵּל זַיין

נָתִי, אִיז גֶעטְשֶׁעפֶּעט גֶעוָוארְן פוּן פִּנְחָס. לַאנְגֶע חֳדָשִׁים וָואס עֶר קוּקְט אִיהם נִישְׁט אִין פָּנִים. ס'אִיז אִיהם אָבֶּער שְׁוֶוער מִיט דֶעם. עֶר לַיידְט, מַמָּשׁ!

חוֹדֶשׁ אֱלוּל, הָאט זִיךְ נָתִי גֶעמַאכְט אַ חֶשְׁבּוֹן, אַז עֶר הָאט נָאךְ קֵיינְמָאל נִישְׁט גֶעפִיהְלְט אַזַא בִּיטֶערֶע טַעַם פוּן שִׂנְאָה, אַזוֹי וִוי אִין דִי לֶעצְטֶע תְּקוּפָה. אָבֶער וָואס? ס'קוּמְט רֹאשׁ הַשָּׁנָה. יוֹם כִּיפּוּר. וָואס טוּהט מֶען מִיט דִי שְׁוֶוערֶע הֶרְגֵּשִׁים? וִוי אַזוֹי וֶוערְט מֶען פָּטוּר פוּן זַיי???

ס'אִיז בָּאוואוּסְט, אַז 'נְתִינָה אִיז מוֹלִיד אַהֲבָה'; וֶוען מֶען טוּהט עֶפֶּעס פַאר יֶענֶעם - בַּאקוּמְט מֶען צוּ אִיהם אַ לִיבְשַׁאפְט. נָתִי אִיז אָבֶער נִישְׁט גֶעוֶוען אוּמְשְׁטַאנְד, צוּ טוּהן אַ טוֹבָה פַאר פִּנְחָס. דֶערְפַאר הָאט עֶר בַּאשְׁלָאסְן, צוּ אָנְהֵייבְּן מִיט תְּפִילָה; פָּשׁוּט, דַאוֶוענֶען אוֹיף פִּנְחָס. עֶר זָאל מַצְלִיחַ זַיין. ס'זָאל אִיהם גֵיין גוּט.

בַּיי בִּרְכַּת הַתּוֹרָה הָאט עֶר אִיהם אִינְזִין גֶעהַאט; וֶוען עֶר הָאט אִיהם גֶעזֶעהן נָאכְלוֹיפְן דֶעם בָּאס פוּן חֵיידֶער - הָאט עֶר גֶעבֶּעטְן פוּן בַּאשֶׁעפֶער, פִּנְחָס זָאל 'אִיהם כַאפְּן'; וֶוען עֶר הָאט אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְט אַ פִינְגֶער צוּם רַבִּי'ן - הָאט נָתִי מִתְפַּלֵּל גֶעוֶוען, פִּנְחָס זָאל צוּטְרֶעפְן דֶעם רִיכְטִיגְן עֶנְטְפֶער...

אַזוֹי זֶענֶען אַרִיבֶּער עֶטְלִיכֶע טֶעג, אוּן אֵיינְמָאל שְׁפִּילְנְדִיג פוּן טַאבֶּע, הָאט עֶר זִיךְ 'גֶעטְרָאפְן' מִתְפַּלֵּל זַיין, מֶ'זָאל וַוארְפְן דִי טַאבֶּע אוֹיךְ צוּ פִּנְחָס... פְלוּצְלוּנְג הָאט זִיךְ עֶפֶּעס גֶעעֶפְנְט אִין זַיין הַארְץ, אוּן עֶר אַלֵיין, הָאט גֶעוָוארְפְן דִי טַאבֶּע, צוּ.. פִּנְחָס!...

פִּנְחָס מִיט נָאךְ אַפָּאר חֲבֵרִים זֶענֶען פַארְוואוּנְדֶערְט גֶעוָוארְן, אָבֶער ס'הָאט נִישְׁט גֶעדוֹיעֶרְט מֶער וִוי אַ סֶקוּנְדֶע, אוּן עֶר הָאט אִיהם צוּרִיק גֶעוָוארְפְן דִי טַאבֶּע...

נָתִי'ס אוֹיגְן זֶענֶען פַייכְט גֶעוָוארְן מִיט אִיבֶּערַאשְׁטֶע טְרֶערְן. דֶערְנָאךְ הָאט עֶר אַרוֹיסְגֶעלָאזְט אַ צוּפְרִידֶענֶעם שְׁמֵייכְל.

פִּנְחָס הָאט צוּרִיק בַּאקוּמֶען זַיין חָבֵר. אוּן נָתִי הָאט זוֹכֶה גֶעוֶוען, אִין אַ 'לֵב טָהוֹר' - - -

רֶגַע!

וָואס פַארְוואַנְדְלְט אוּנְז אַלֶע, צוּ בְּרוּדֶער'ס?

אוֹיף דֶעם וֶועלְן מִיר אי"ה רֶעדְן, דִי קוּמֶענְדִיגֶע וָואךְ...

דֶערְוַוייל טְרַאכְט אוֹיף וָואס דוּ הָאסְט גֶעלֵיינְט!

אַ גוּט שַׁבָּת - מְשׁוּלָם.

שו"ת משולם

אַ הֲלָכָה צוּם שַׁבָּת טִישׁ

צו צושליסן נאך מוסדות, צום פראגראם חברים: פעקס: 02-6506107
מייל: t025379160@gmail.com

צו אנטייל נעמען און צושפרייטן דעם וואכנשריפט:
1800-800-779

דער וואכנשריפט ווערט נעדריקט און פארשפרייט לעילוי נשמת:
ישראל בן ר' אברהם יצחק

לִמּוּד הַהֲלָכָה

זָעהן נוֹטְ'ס

גֶעדֶענְקֶען דֶעם שְׂכַר

אַחְדוּת

לָשׁוֹן הָרָע

יצה"ר'ס אַיינְרֶעדֶענִיש

כַּעַס

ווילְדְקַייט

גֶעשְׂרִיבְּן: ש. רוזנשטיין | גֶעמָאלְן: יוסף יוסף

מַחְסוֹמִיקס

הַאלְט! מֶען אַרְבֶּעט אוֹיפְן וֶועג

דָא אַרְבֶּעט מֶען אוֹיף... זִיךְ אַלֵיין!

אִיהר ווילְט הֶערְן אַבִּיסְל מֶער, אוֹיף מְשׁוּלָם מִיט זַיינֶע חֲבֵרִים,
אוּן אוֹיף דֶעם יֵצֶר הָרַע'ס, מְסוּכָּנ'דִיגֶע סָאלְדַאטְן?

קְלִינְגְט אַרַיין צוּם חֲבֵרִים-לַיין: 0723372212 דְרִיקְט 392